

ЭМАНУІЛ ІОСЕ,
кандыдат гістарычных
наук.
Фота з архіва
БЕЛІНФАРМА.

ЯКУБ КОЛАС... Без гэтага імя цяжка зараз уявіць сабе беларускую літаратуру. Але што мы ведаем пра ініцыялы гэтага дзеяцы? А сапраўды гэта была даволі шматгранная і свая творчасць. Сферай сваёй цікаваасці Я. Колас набліжаўся да еўрапейскай дзякаў эпохі. Рэспубліка. Пэст, школьны выкладчык, у некаторых мейсцішчах дзякаў, этнограф, лінгвіст, фалькларыст. Але, мабыць, зараз, у перыяд абуджэння нацыянальнай самасвядомасці, найбольш цікавае для нас прадстаўляе постоў Я. Коласа-гісторыка.

Сучаснікі пэснра сведчаць, што ён змучаў многія гістарычныя крыніцы, быў знаёмы з навуковымі працамі Я. Ф. Карскага, У. І. Пічэты, У. М. Перца і іншых вучоных па праблемах гісторыі і этнаграфіі.

У 30-я гады Я. Колас зацікавіўся гісторыяй народных паўстанняў на Беларусі ў эпоху феадалізму. У артыкуле «У Новым годзе» ён пісаў: «Апроч работы над пэзмам (гаворка ідзе аб пэзме «На шляхках воля» — Э. І.), я мяркую паспрабаваць напісаць кінасцэнарыі на гістарычныя беларускія матэрыялы з часоў сялянскіх паўстанняў і казацкіх войн на Беларусі».

У 1938 г. Я. Колас прызнаўся: «...Ужо даўно займаю мяне думка аб напісанні твора на гістарычны матэрыял Беларусі. Маю ўвагу займаю паўстанне ў Крычаў у 1740—1743 гг., у якое было ўцягнута шмат людзей і якое каштавала працоўным шмат ахвяр. Крычаўскае староства тады належала князю Радзівілу, які падарваў яго польскім каралям. Купец крычаўскага староства Гдальі бярэ Крычаў на вокуп».

ЭМАНУІЛ ІОСЕ,
кандыдат гістарычных
наук.
Фота з архіва
БЕЛІНФАРМА.

Каб выбіць больш прыбытку, ён заводзіць цэлую сістэму напояў і падаткаў, шырока выкарыстоўвае гандаль гарэлкай, спайае беднага і забівае яго. Ён падразае даходы папоў, становіцца канкурэнтам беларускіх купцоў і дробнай шляхты і выклікае нянавіць шырокага кола людзей. На чале руху супраць Гдальі становіцца яго канкурэнт — хоцкімскі купец, беларус Васіль Вашчыла. Пачынаецца барацьба, у якую ўцягваюцца духавенства, дваранства, мяшчане, а потым і сяляне, войска і г. д.

Перад аўтарам стаіць удзячная задача — на фоне гэтай гістарычнай абстаноўкі правесці ідэю барацьбы прыгнечанага працоўнага народа за свабоду і сацыяльнае вызваленне».

Асабліва глыбока вывучэнне гісторыі Беларусі Я. Колас зрабіў у час Вялікай Айчыннай вайны, калі ён жыў у Ташкенце. 29 лістапада—1 снежня 1943 г. Колас прымае ўдзел у рабоце сесі АН БССР. На першым пасяджэнні ён выступае з дакладам «Вячэрняя дружба беларускага і рускага народаў і іх сумесная барацьба супраць нямецкай аграбцы».

Ішоў час. Я. Колас працягваў рэспрацоўваць гэту тэму. У шостым нумары часопіса «Славянск» за 1943 год ён надрукаваў яго артыкул на тэму «Сумесная барацьба рускага і беларускага народаў супраць нямецкай аграбцы».

Аналізуючы ход нямецкай аграбцы супраць беларускага і рускага народаў, Я. Колас дэ-

ЭМАНУІЛ ІОСЕ,
кандыдат гістарычных
наук.
Фота з архіва
БЕЛІНФАРМА.

ліць гэтую аграбцыю на некалькі этапаў. Указваючы на разгром нямецкіх рыцароў на Чудскім возеры ў 1242 годзе ён заключае, што так скончылася першая хваля нямецкай аграбцы супраць беларускіх і рускіх зямель. Нямецкія рыцары аказаліся не ў сілах пераадолець мужнае супраціўленне рускага і беларускага народаў, якія дружна выступілі на абарону сваёй роднай зямлі, сваёй культуры і нацыянальнай незалежнасці.

На думку Я. Коласа, у другой

палове XIV стагоддзя нямецкая захопнікі, апамятаўшыся ад першых удараў, сабраўшы свежыя сілы, ізноў пачалі сваёй наці на Усход. Гэтай другой хваля нямецкай аграбцы скончылася Грунвальдскай бітвой, калі адборнаму ордэнскаму войску быў нанесены ўдар такой сілы, што ордэн перастаў быць небяспечным агрэсарам, які перажываў славянскім і літоўскаму народам.

Трэцяя хваля — 1918 год. Я. Колас падкрэслівае, што барацьба беларускага народа супраць нямецкай акупацыі атрымала наступленне германскіх войскаў на краіну Саветоў.

Есць усе падставы меркаваць, што чэцвёртай хваляй нямецкай аграбцы Я. Колас лічыць напад фашысцкай Германіі на СССР у чэрвені 1941 года.

Я. Колас часта раздумваў над гісторыяй беларускага народа, над старонкамі яго гераічнай і трагічнай барацьбы за свабоду і нацыянальнае вызваленне. Вынікам гэтых раздумаў

ЭМАНУІЛ ІОСЕ,
кандыдат гістарычных
наук.
Фота з архіва
БЕЛІНФАРМА.

быў артыкул народнага паэта «Дваццаці пяць», прысвечаны юбілею БССР і апублікаваны ў газеце «Правда».

І хоць гэтыя радкі былі напісаны амаль паўстагоддзя назад, яны і сёння не страцілі сваёй актуальнасці. Перад намі роздзім вучонага-гісторыка і гісторыя свайго народа «...Сучаснае, але славянская гісторыя беларускага народа. Гісторыя гэта — шматлікая барацьба народа супраць сацыяльнай несправядлівасці, супраць прыгнётаў, супраць чужацкіх захопніцтваў і занавольстваў».

У шматлікай барацьбе за сацыяльнае справядлівасць, за нацыянальную незалежнасць і чэснасць, за сваю культуру гартваўся беларускі народ. Са свайго асцяродка ён вылучыў цэлы шэраг барацьбітоў за народную справу: Гаркуша, Крышчэшка, Вашчыла, Келіноўскі... Ён даў цэльную пэлюду, грамадскіх і культурных дзякаў, якім мог бы ганарыцца кожны народ: Георгій-Францішак Скарына, Васіль Ціцінскі, Багуслаў, Янка Купала.

...Былі ў гісторыі беларускага народа моманты яго росквіту, але былі і часы яго ўпадку... Ён жыў і замагаўся...

У цяжкія гады Я. Колас заклікаў навуковых працаўнікоў неадкладна заняцца даследаваннямі гісторыі беларускага народа, зрабіць усё, каб народ ведаў сваю гісторыю. У сваёй прамоўе на трыцця сесі Акадэміі навуц БССР, якая адбылася ў Маскве 20 студзеня 1944 года, ён падкрэсліў:

ЭМАНУІЛ ІОСЕ,
кандыдат гістарычных
наук.
Фота з архіва
БЕЛІНФАРМА.

«Мы, навуковыя працаўнікі, інтэлігентны народ, павінны сягоння моцна запісаць у сваёй думцы, якім чынам мы выкарыстоўваем перадавыя навуковыя дасягненні ў гісторыі свайго народа, запісаць у сваёй думцы, якім чынам мы павінны напісаць гісторыю свайго народа, запісаць у сваёй думцы, якім чынам мы павінны напісаць гісторыю свайго народа, запісаць у сваёй думцы, якім чынам мы павінны напісаць гісторыю свайго народа».

Да апошніх дзён свайго жыцця Я. Колас хваляваўся праблемай падрыхтоўкі шматомнай і навукова-папулярнай гісторыі Беларусі, высвятленне і глыбокае даследаванне многіх праблем гісторыі беларускага народа, вывучэнне новых архіўных матэрыялаў. У адной са сваіх прамоў ён адзначае: «Без вывучэння мінулага і сучаснага мы не можам правільна будучага. У той час калі мы ведаем не дасягнем, каб зрабіць, захоўваць і вывучаць матэрыялы аб мінулым народа. Выйшаў у свет новы том матэрыялаў па гісторыі Беларусі. А дзе ж, асабліва кніга па гісторыі чалавечай культуры і культуры чалавечай культуры, якая выдана ў нашым масавым чытанні, студэнцкай і настаўніцкай. Што ім рабіць? Якім ім задавальняць сваю прагу да гераічнага мінулага народа, яго славянскіх праў і сягоння?»

У нашай гістарычнай навуцы ёсць шмат няясных пытанняў, напрыклад, шматлікія славянскія паўстанні ў Беларусі, скажам, пачынаючы з XVII ст. ...А хіба зачыненыя дзверы архіваў і бібліятэк, хіба мала людзей навуковых даследчыц? З гэтай боку тэма, якую распрацоўваюць нашы навуковыя інстытуты, падлігае самай суровай крытыцы».

НА ЗДЫМКАХ: Якуб Колас; дом у Алінічах, дзе нарадзіўся Якуб Колас. Фота 1982 г.; дом у Альбучы, дзе жыў Я. Колас у 1890—1902 гг.; на плошчы Я. Коласа ў Мінску.

ужо на сваю праўду, але на спектаклі, пастаўлены мастацкім кіраваннем тэатра сяброў Алінічаў Якімец. Гэта «Дом на мяжы Славянскай Мрожажы, яго «сцэнічнае пацеша», які сам аўтар вызначыў жанр прадстаўлення. Трагіфарсавая гісторыя, асабліва разгортваюцца подзеі пэсы, гучыць надзвычай актуальна сёння, у час, калі ўзнікаюць новыя межы між дзяржавамі, новыя мяжы і іншыя бар'еры. Над створэннем спектакля працуюць тэксма мастак Барыс Герлаван, кампазітар Алег Янчанка і невялікая група вядомых ацэраў-палаўцаў.

Мейсцішча... Колькі гора і нямасца прыносілі яны людзям! А самыя страшныя і небяспечныя з іх — межы духоўныя, духоўныя бар'еры і абмежаванні. Верны сваёму адрэджанаму кірунку, Беларусі дзяржаўныя акадэмічныя тэатры імя Я. Купалы сёння адкрыты для мастакоў сцэны з усіх краін, і з суседніх і ў першую чаргу. Бо толькі праз узвышэнне да эстэтычнага ўзроўню сусветнай культуры (запавядае М. Багдановіч) можна ўзяць і выклікаць цікавасць да свайго нацыянальнага мастацтва, да беларускай мовы, да беларускай духоўнасці.

Запрашаем, дарэчы сябры, у тэатр імя Я. Купалы на Фестываль сяброў. Нагадаем, што «Тэатр» будзе паказаны 3 лістапада ў 16.00 і 19.00, спектаклі на малой сцэне пачынаюцца ў 17.00 і 20.00, а з 19.00 — «Дом на мяжы» абдуцаецца ў вялікай зале, 7 лістапада, як і заўсёды, у 19.00.

На здымках: сцэны са спектакляў: Ф. Дастаеўскі «3 нагоды мокрых снегу». У ролі Лізы — Дарота Радомская, у ролі Парадакаўскага — Ежы Лушч. С. Сявечкі «Запіскі афіцэра Чыронай Арміі». У ролі лейтэнанта — Кшыштаф Ляўнічак.

ужо на сваю праўду, але на спектаклі, пастаўлены мастацкім кіраваннем тэатра сяброў Алінічаў Якімец. Гэта «Дом на мяжы Славянскай Мрожажы, яго «сцэнічнае пацеша», які сам аўтар вызначыў жанр прадстаўлення. Трагіфарсавая гісторыя, асабліва разгортваюцца подзеі пэсы, гучыць надзвычай актуальна сёння, у час, калі ўзнікаюць новыя межы між дзяржавамі, новыя мяжы і іншыя бар'еры. Над створэннем спектакля працуюць тэксма мастак Барыс Герлаван, кампазітар Алег Янчанка і невялікая група вядомых ацэраў-палаўцаў.

Мейсцішча... Колькі гора і нямасца прыносілі яны людзям! А самыя страшныя і небяспечныя з іх — межы духоўныя, духоўныя бар'еры і абмежаванні. Верны сваёму адрэджанаму кірунку, Беларусі дзяржаўныя акадэмічныя тэатры імя Я. Купалы сёння адкрыты для мастакоў сцэны з усіх краін, і з суседніх і ў першую чаргу. Бо толькі праз узвышэнне да эстэтычнага ўзроўню сусветнай культуры (запавядае М. Багдановіч) можна ўзяць і выклікаць цікавасць да свайго нацыянальнага мастацтва, да беларускай мовы, да беларускай духоўнасці.

Запрашаем, дарэчы сябры, у тэатр імя Я. Купалы на Фестываль сяброў. Нагадаем, што «Тэатр» будзе паказаны 3 лістапада ў 16.00 і 19.00, спектаклі на малой сцэне пачынаюцца ў 17.00 і 20.00, а з 19.00 — «Дом на мяжы» абдуцаецца ў вялікай зале, 7 лістапада, як і заўсёды, у 19.00.

На здымках: сцэны са спектакляў: Ф. Дастаеўскі «3 нагоды мокрых снегу». У ролі Лізы — Дарота Радомская, у ролі Парадакаўскага — Ежы Лушч. С. Сявечкі «Запіскі афіцэра Чыронай Арміі». У ролі лейтэнанта — Кшыштаф Ляўнічак.

ужо на сваю праўду, але на спектаклі, пастаўлены мастацкім кіраваннем тэатра сяброў Алінічаў Якімец. Гэта «Дом на мяжы Славянскай Мрожажы, яго «сцэнічнае пацеша», які сам аўтар вызначыў жанр прадстаўлення. Трагіфарсавая гісторыя, асабліва разгортваюцца подзеі пэсы, гучыць надзвычай актуальна сёння, у час, калі ўзнікаюць новыя межы між дзяржавамі, новыя мяжы і іншыя бар'еры. Над створэннем спектакля працуюць тэксма мастак Барыс Герлаван, кампазітар Алег Янчанка і невялікая група вядомых ацэраў-палаўцаў.

Мейсцішча... Колькі гора і нямасца прыносілі яны людзям! А самыя страшныя і небяспечныя з іх — межы духоўныя, духоўныя бар'еры і абмежаванні. Верны сваёму адрэджанаму кірунку, Беларусі дзяржаўныя акадэмічныя тэатры імя Я. Купалы сёння адкрыты для мастакоў сцэны з усіх краін, і з суседніх і ў першую чаргу. Бо толькі праз узвышэнне да эстэтычнага ўзроўню сусветнай культуры (запавядае М. Багдановіч) можна ўзяць і выклікаць цікавасць да свайго нацыянальнага мастацтва, да беларускай мовы, да беларускай духоўнасці.

Запрашаем, дарэчы сябры, у тэатр імя Я. Купалы на Фестываль сяброў. Нагадаем, што «Тэатр» будзе паказаны 3 лістапада ў 16.00 і 19.00, спектаклі на малой сцэне пачынаюцца ў 17.00 і 20.00, а з 19.00 — «Дом на мяжы» абдуцаецца ў вялікай зале, 7 лістапада, як і заўсёды, у 19.00.

На здымках: сцэны са спектакляў: Ф. Дастаеўскі «3 нагоды мокрых снегу». У ролі Лізы — Дарота Радомская, у ролі Парадакаўскага — Ежы Лушч. С. Сявечкі «Запіскі афіцэра Чыронай Арміі». У ролі лейтэнанта — Кшыштаф Ляўнічак.

ужо на сваю праўду, але на спектаклі, пастаўлены мастацкім кіраваннем тэатра сяброў Алінічаў Якімец. Гэта «Дом на мяжы Славянскай Мрожажы, яго «сцэнічнае пацеша», які сам аўтар вызначыў жанр прадстаўлення. Трагіфарсавая гісторыя, асабліва разгортваюцца подзеі пэсы, гучыць надзвычай актуальна сёння, у час, калі ўзнікаюць новыя межы між дзяржавамі, новыя мяжы і іншыя бар'еры. Над створэннем спектакля працуюць тэксма мастак Барыс Герлаван, кампазітар Алег Янчанка і невялікая група вядомых ацэраў-палаўцаў.

Мейсцішча... Колькі гора і нямасца прыносілі яны людзям! А самыя страшныя і небяспечныя з іх — межы духоўныя, духоўныя бар'еры і абмежаванні. Верны сваёму адрэджанаму кірунку, Беларусі дзяржаўныя акадэмічныя тэатры імя Я. Купалы сёння адкрыты для мастакоў сцэны з усіх краін, і з суседніх і ў першую чаргу. Бо толькі праз узвышэнне да эстэтычнага ўзроўню сусветнай культуры (запавядае М. Багдановіч) можна ўзяць і выклікаць цікавасць да свайго нацыянальнага мастацтва, да беларускай мовы, да беларускай духоўнасці.

Запрашаем, дарэчы сябры, у тэатр імя Я. Купалы на Фестываль сяброў. Нагадаем, што «Тэатр» будзе паказаны 3 лістапада ў 16.00 і 19.00, спектаклі на малой сцэне пачынаюцца ў 17.00 і 20.00, а з 19.00 — «Дом на мяжы» абдуцаецца ў вялікай зале, 7 лістапада, як і заўсёды, у 19.00.

На здымках: сцэны са спектакляў: Ф. Дастаеўскі «3 нагоды мокрых снегу». У ролі Лізы — Дарота Радомская, у ролі Парадакаўскага — Ежы Лушч. С. Сявечкі «Запіскі афіцэра Чыронай Арміі». У ролі лейтэнанта — Кшыштаф Ляўнічак.

ужо на сваю праўду, але на спектаклі, пастаўлены мастацкім кіраваннем тэатра сяброў Алінічаў Якімец. Гэта «Дом на мяжы Славянскай Мрожажы, яго «сцэнічнае пацеша», які сам аўтар вызначыў жанр прадстаўлення. Трагіфарсавая гісторыя, асабліва разгортваюцца подзеі пэсы, гучыць надзвычай актуальна сёння, у час, калі ўзнікаюць новыя межы між дзяржавамі, новыя мяжы і іншыя бар'еры. Над створэннем спектакля працуюць тэксма мастак Барыс Герлаван, кампазітар Алег Янчанка і невялікая група вядомых ацэраў-палаўцаў.

Мейсцішча... Колькі гора і нямасца прыносілі яны людзям! А самыя страшныя і небяспечныя з іх — межы духоўныя, духоўныя бар'еры і абмежаванні. Верны сваёму адрэджанаму кірунку, Беларусі дзяржаўныя акадэмічныя тэатры імя Я. Купалы сёння адкрыты для мастакоў сцэны з усіх краін, і з суседніх і ў першую чаргу. Бо толькі праз узвышэнне да эстэтычнага ўзроўню сусветнай культуры (запавядае М. Багдановіч) можна ўзяць і выклікаць цікавасць да свайго нацыянальнага мастацтва, да беларускай мовы, да беларускай духоўнасці.

ЭМАНУІЛ ІОСЕ,
кандыдат гістарычных
наук.
Фота з архіва
БЕЛІНФАРМА.

«Мы, навуковыя працаўнікі, інтэлігентны народ, павінны сягоння моцна запісаць у сваёй думцы, якім чынам мы выкарыстоўваем перадавыя навуковыя дасягненні ў гісторыі свайго народа, запісаць у сваёй думцы, якім чынам мы павінны напісаць гісторыю свайго народа, запісаць у сваёй думцы, якім чынам мы павінны напісаць гісторыю свайго народа».

Да апошніх дзён свайго жыцця Я. Колас хваляваўся праблемай падрыхтоўкі шматомнай і навукова-папулярнай гісторыі Беларусі, высвятленне і глыбокае даследаванне многіх праблем гісторыі беларускага народа, вывучэнне новых архіўных матэрыялаў. У адной са сваіх прамоў ён адзначае: «Без вывучэння мінулага і сучаснага мы не можам правільна будучага. У той час калі мы ведаем не дасягнем, каб зрабіць, захоўваць і вывучаць матэрыялы аб мінулым народа. Выйшаў у свет новы том матэрыялаў па гісторыі Беларусі. А дзе ж, асабліва кніга па гісторыі чалавечай культуры і культуры чалавечай культуры, якая выдана ў нашым масавым чытанні, студэнцкай і настаўніцкай. Што ім рабіць? Якім ім задавальняць сваю прагу да гераічнага мінулага народа, яго славянскіх праў і сягоння?»

У нашай гістарычнай навуцы ёсць шмат няясных пытанняў, напрыклад, шматлікія славянскія паўстанні ў Беларусі, скажам, пачынаючы з XVII ст. ...А хіба зачыненыя дзверы архіваў і бібліятэк, хіба мала людзей навуковых даследчыц? З гэтай боку тэма, якую распрацоўваюць нашы навуковыя інстытуты, падлігае самай суровай крытыцы».

НА ЗДЫМКАХ: Якуб Колас; дом у Алінічах, дзе нарадзіўся Якуб Колас. Фота 1982 г.; дом у Альбучы, дзе жыў Я. Колас у 1890—1902 гг.; на плошчы Я. Коласа ў Мінску.

ужо на сваю праўду, але на спектаклі, пастаўлены мастацкім кіраваннем тэатра сяброў Алінічаў Якімец. Гэта «Дом на мяжы Славянскай Мрожажы, яго «сцэнічнае пацеша», які сам аўтар вызначыў жанр прадстаўлення. Трагіфарсавая гісторыя, асабліва разгортваюцца подзеі пэсы, гучыць надзвычай актуальна сёння, у час, калі ўзнікаюць новыя межы між дзяржавамі, новыя мяжы і іншыя бар'еры. Над створэннем спектакля працуюць тэксма мастак Барыс Герлаван, кампазітар Алег Янчанка і невялікая група вядомых ацэраў-палаўцаў.

Мейсцішча... Колькі гора і нямасца прыносілі яны людзям! А самыя страшныя і небяспечныя з іх — межы духоўныя, духоўныя бар'еры і абмежаванні. Верны сваёму адрэджанаму кірунку, Беларусі дзяржаўныя акадэмічныя тэатры імя Я. Купалы сёння адкрыты для мастакоў сцэны з усіх краін, і з суседніх і ў першую чаргу. Бо толькі праз узвышэнне да эстэтычнага ўзроўню сусветнай культуры (запавядае М. Багдановіч) можна ўзяць і выклікаць цікавасць да свайго нацыянальнага мастацтва, да беларускай мовы, да беларускай духоўнасці.

Запрашаем, дарэчы сябры, у тэатр імя Я. Купалы на Фестываль сяброў. Нагадаем, што «Тэатр» будзе паказаны 3 лістапада ў 16.00 і 19.00, спектаклі на малой сцэне пачынаюцца ў 17.00 і 20.00, а з 19.00 — «Дом на мяжы» абдуцаецца ў вялікай зале, 7 лістапада, як і заўсёды, у 19.00.

На здымках: сцэны са спектакляў: Ф. Дастаеўскі «3 нагоды мокрых снегу». У ролі Лізы — Дарота Радомская, у ролі Парадакаўскага — Ежы Лушч. С. Сявечкі «Запіскі афіцэра Чыронай Арміі». У ролі лейтэнанта — Кшыштаф Ляўнічак.

ужо на сваю праўду, але на спектаклі, пастаўлены мастацкім кіраваннем тэатра сяброў Алінічаў Якімец. Гэта «Дом на мяжы Славянскай Мрожажы, яго «сцэнічнае пацеша», які сам аўтар вызначыў жанр прадстаўлення. Трагіфарсавая гісторыя, асабліва разгортваюцца подзеі пэсы, гучыць надзвычай актуальна сёння, у час, калі ўзнікаюць новыя межы між дзяржавамі, новыя мяжы і іншыя бар'еры. Над створэннем спектакля працуюць тэксма мастак Барыс Герлаван, кампазітар Алег Янчанка і невялікая група вядомых ацэраў-палаўцаў.

Мейсцішча... Колькі гора і нямасца прыносілі яны людзям! А самыя страшныя і небяспечныя з іх — межы духоўныя, духоўныя бар'еры і абмежаванні. Верны сваёму адрэджанаму кірунку, Беларусі дзяржаўныя акадэмічныя тэатры імя Я. Купалы сёння адкрыты для мастакоў сцэны з усіх краін, і з суседніх і ў першую чаргу. Бо толькі праз узвышэнне да эстэтычнага ўзроўню сусветнай культуры (запавядае М. Багдановіч) можна ўзяць і выклікаць цікавасць да свайго нацыянальнага мастацтва, да беларускай мовы, да беларускай духоўнасці.

Запрашаем, дарэчы сябры, у тэатр імя Я. Купалы на Фестываль сяброў. Нагадаем, што «Тэатр» будзе паказаны 3 лістапада ў 16.00 і 19.00, спектаклі на малой сцэне пачынаюцца ў 17.00 і 20.00, а з 19.00 — «Дом на мяжы» абдуцаецца ў вялікай зале, 7 лістапада, як і заўсёды, у 19.00.

На здымках: сцэны са спектакляў: Ф. Дастаеўскі «3 нагоды мокрых снегу». У ролі Лізы — Дарота Радомская, у ролі Парадакаўскага — Ежы Лушч. С. Сявечкі «Запіскі афіцэра Чыронай Арміі». У ролі лейтэнанта — Кшыштаф Ляўнічак.

ужо на сваю праўду, але на спектаклі, пастаўлены мастацкім кіраваннем тэатра сяброў Алінічаў Якімец. Гэта «Дом на мяжы Славянскай Мрожажы, яго «сцэнічнае пацеша», які сам аўтар вызначыў жанр прадстаўлення. Трагіфарсавая гісторыя, асабліва разгортваюцца подзеі пэсы, гучыць надзвычай актуальна сёння, у час, калі ўзнікаюць новыя межы між дзяржавамі, новыя мяжы і іншыя бар'еры. Над створэннем спектакля працуюць тэксма мастак Барыс Герлаван, кампазітар Алег Янчанка і невялікая група вядомых ацэраў-палаўцаў.

Мейсцішча... Колькі гора і нямасца прыносілі яны людзям! А самыя страшныя і небяспечныя з іх — межы духоўныя, духоўныя бар'еры і абмежаванні. Верны сваёму адрэджанаму кірунку, Беларусі дзяржаўныя акадэмічныя тэатры імя Я. Купалы сёння адкрыты для мастакоў сцэны з усіх краін, і з суседніх і ў першую чаргу. Бо толькі праз узвышэнне да эстэтычнага ўзроўню сусветнай культуры (запавядае М. Багдановіч) можна ўзяць і выклікаць цікавасць да свайго нацыянальнага мастацтва, да беларускай мовы, да беларускай духоўнасці.

Запрашаем, дарэчы сябры, у тэатр імя Я. Купалы на Фестываль сяброў. Нагадаем, што «Тэатр» будзе паказаны 3 лістапада ў 16.00 і 19.00, спектаклі на малой сцэне пачынаюцца ў 17.00 і 20.00, а з 19.00 — «Дом на мяжы» абдуцаецца ў вялікай зале, 7 лістапада, як і заўсёды, у 19.00.

На здымках: сцэны са спектакляў: Ф. Дастаеўскі «3 нагоды мокрых снегу». У ролі Лізы —

РЕКЛАМА В „ДВ“ — ЭТО МОМЕНТАЛЬНО!

ПОЗВОНІТЕ НАМ: 334-906

ПОЛИТЕХНИЧЕСКАЯ ГИМНАЗИЯ —

БАЗОВАЯ БЕЛОРУССКОЙ ГОСУДАРСТВЕННОЙ
ПОЛИТЕХНИЧЕСКОЙ АКАДЕМИИ

ОБЪЯВЛЯЕТ НАБОР:

◆ НА КУРСЫ по подготовке и поступлению в
высшие учебные заведения. Изучаемые пред-
меты (по выбору):

математика, физика, белорусский (русский)
язык и литература.

◆ НА КУРСЫ по подготовке к поступлению в
гимназию по физико-техническому, экономи-
ческому и экологическому профилям обуче-
ния. Изучаем предметы (по выбору):

математика, физика, белорусский (русский)
язык и литература, география, химия.

Принимаются учащиеся 9-х классов.

Занятия проводят преподаватели вузов и гим-
назии в группах по 10—15 человек.

Начало занятий по мере комплектования групп.

АДРЕС ГИМНАЗИИ: г. Минск,

ул. Восточная, 40.

СПРАВКИ ПО ТЕЛ. 62-30-61, 62-39-71.

ПРОДАЕМ

АВТОМОБИЛИ «ГАЗ»-3307

(бортовые)

со склада в Минске

за безналичный расчет.

ТЕЛ.: 62-82-55.

РЕАЛИЗУЕМ:

- ▲ ЭЛЕКТРОДВИГАТЕЛИ;
- ▲ БАЛЛОНЫ ГАЗОВЫЕ С РЕДУКТОРОМ;
- ▲ БЕТОНОМШАЛКИ;
- ▲ МАШИНЫ ПИЩЕВЫЕ.

ТЕЛ.: (0172) 61-59-18

(с 9 до 17 час.).

ПАРИКМАХЕРСКАЯ

«ЯСЕНИЯ»

ОКАЗЫВАЕТ

УСЛУГИ

по ценам значительно
ниже государственных
(зависит — до 300
руб., стрижка — 45
руб.).

ЖДЕМ ВАС

ПО АДРЕСУ:

ул. Енисейская, 9.

ТЕЛ.: 438-207.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

В воскресенье

с 9.00 до 15.00.

Время работы

с 8.00 до 21.00.

* Частные объявления *

ПРОДАЮ

Новые: стир. маш. «Вятка»,
ваз. маш. «Ладога», «Нева» и
обуч. работе. Т. 772-168, 317-
594.

Натур. кожу. Т. 660-424.

А/м М-412 новый. Т. 657-191.

Оптовые поставки дет-

ского питания и продуктов

питания производства

ФРГ. Т. 483-272.

Арабскую кофину, пуховое

пальто (КНР, 48-182). Т. 432-574.

М/у б/у 3 года. Т. 706-228.

Холодильник «Салита» б/у.

Ванну металл, эмальрован-

ную дл. 170 см. Т. 662-001.

51 ТЦ 485 ДВ кубин. Т. 602-547.

Холодильник «Салита» б/у.

Кровать двухспальную б/у, но-

стоям мужской р. 50, кожаный

оригинальный. Т. 369-792.

Мелкооптом шкурки нутрии,

норки, Минск-136, а/л 89.

ТЦ, холодильник. Т. 215-171.

Щенков неметаллический, «Вер-

тика», Т. 417-405.

Электродвигатель. Т. 495-947.

232-782.

Видеомагнитофон, телевизор,

видеокамера. Т. 542-582.

Игит, джемпера и кардиганы

(ангара) оптом. Т. 388-515.

Пш. маш. «Латвия». Т. 961-137.

«ПАЗ»-672 (б/у) в хоро-

шем тех. состоянии или

обмену на легковой а/м.

Т. 309-316, Олег.

Холод. «М-16». Т. 552-801.

Холодильник «Минск-12ЕМ».

Т. 406-138.

ПЭВМ «ЕС-1841». Т. 346-810.

Нужны новые. Т. 334-381.

Участок (15 соток) озера

Сельва; 2 красн. мебельный

материал. Т. 552-836.

Со склада — ликер

«Амаретто». Т. 621-842.

Детское питание: сок тыквен-

ный 250 г — 25 руб., сок яблоч-

ный 140 г — 16 руб., сок виш-

невый 140 г — 16 руб., сок

сливовый 140 г — 16 руб., сок

апельсиновый 140 г — 16 руб.,

сок персиковый 140 г — 16 руб.,

сок абрикосовый 140 г — 16 руб.,

сок грушевый 140 г — 16 руб.,

сок вишнево-яблочный 140 г — 16 руб.,

сок сливово-яблочный 140 г — 16 руб.,

сок абрикосово-яблочный 140 г — 16 руб.,

сок персиково-яблочный 140 г — 16 руб.,

сок вишнево-сливовый 140 г — 16 руб.,

сок сливово-сливовый 140 г — 16 руб.,

сок абрикосово-сливовый 140 г — 16 руб.,

сок персиково-сливовый 140 г — 16 руб.,

сок вишнево-апельсиновый 140 г — 16 руб.,

сок сливово-апельсиновый 140 г — 16 руб.,

сок абрикосово-апельсиновый 140 г — 16 руб.,

сок персиково-апельсиновый 140 г — 16 руб.,

сок вишнево-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок сливово-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок абрикосово-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок персиково-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок вишнево-сливово-апельсиновый 140 г — 16 руб.,

сок сливово-сливово-апельсиновый 140 г — 16 руб.,

сок абрикосово-сливово-апельсиновый 140 г — 16 руб.,

сок персиково-сливово-апельсиновый 140 г — 16 руб.,

сок вишнево-апельсиново-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок сливово-апельсиново-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок абрикосово-апельсиново-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок персиково-апельсиново-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок вишнево-сливово-апельсиново-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок сливово-сливово-апельсиново-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок абрикосово-сливово-апельсиново-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок персиково-сливово-апельсиново-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок вишнево-апельсиново-сливово-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок сливово-апельсиново-сливово-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок абрикосово-апельсиново-сливово-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок персиково-апельсиново-сливово-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок вишнево-сливово-апельсиново-сливово-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок сливово-сливово-апельсиново-сливово-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок абрикосово-сливово-апельсиново-сливово-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок персиково-сливово-апельсиново-сливово-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок вишнево-апельсиново-сливово-апельсиново-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок сливово-апельсиново-сливово-апельсиново-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок абрикосово-апельсиново-сливово-апельсиново-грушевый 140 г — 16 руб.,

сок персиково-апельсиново-сливово-апельсиново-грушевый 140 г — 16 руб.,

1-2-комнатную квартиру во

Фрунзенском районе. Т. 200-445

с 9.00 до 18.00.

1-2-комнатную квартиру (ме-

бель, телефон) за рубль, гараж

(место на стоянке). Т. 459-901.

Семья (ребенку 5 лет) 1-ком-

натную квартиру в районе За-

вельный Луг, Восток, Уручье. Т.

636-417.

Однокомнатную квартиру с

телефоном за СНВ. Т. 478-937.

1-комнатную с тел. Т. 536-924.

1-комнатную квартиру на Се-

веринке (на 1-2). Т. 480-380.

Квартиру, дом. Т. 474-457.

Девушка 22 лет срочно сни-

мает комнату. Т. 554-218, Свет-

лана.

СДАЮ

2-комн. кв. (мебель, тел.), Юго-

Запад. Т. 707-189.

ИЩУ РАБОТУ

Инженер-механик, 28 лет,

разносторонне развитый, с бо-

льшим запасом творческой энер-

гии и желанием работать над

хорошо оплачиваемую работу.

Т. 637-680.

МЕНЯЮ

Женские осенние сапоги 40 р.

на каблук на женские осен-

ние без каблука, 39 р. Т. 637-172.

Новый «Москвич-412» на

квартиру в г. Минске. Т. 373-025.

Г-418 на «Вятку». Т. 435-410.